

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, w sprawie z powództwa (...) w Ł. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 4.489,62 zł, w pkt. 1. oddalił powództwo i w pkt. 2. zasądził od powoda (...) w Ł. na rzecz pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 917,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (wyrok – k. 102, uzasadnienie – k. 103 -104).

Apelację od powyższego orzeczenia złożył powód - (...) w Ł., zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił:

1/ naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 233 k.p.c. poprzez dowolną nie swobodną ocenę dowodów polegającą na pominięciu przedłożonej w toku niniejszej sprawy korespondencji mailowej między stronami, w szczególności zaś treści korespondencji z dnia 4 sierpnia 2016 roku, w której wskazano rzeczywisty obraz stosunku łączącego strony z uwzględnieniem roli powoda, jaką pełnił w toku realizacji zobowiązania wynikającego z przedmiotowej umowy oraz wskazania dwóch spółek terenowych, które były uprawnione (wbrew twierdzeniom treści uzasadnienia wyroku Sądu I instancji) do odbioru jedynie części świadczenia, nie były zaś podmiotami, które w ramach umowy przejęły prawa i obowiązki powoda;

2/ naruszenie prawa procesowego, a to art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego powoda o przesłuchanie Prezesa (...) Pani E. W. zawartego w piśmie procesowym z dnia 6 listopada 2017 roku, podtrzymanego w toku rozprawy w dniu 23 maja 2018 roku, co doprowadziło do zaniechania okoliczności sprawy istotnych dla jej rozstrzygnięcia, w szczególności zaś w zakresie roli powoda jaką pełnił w toku realizacji zobowiązania wynikającego z przedmiotowej umowy, obowiązków stron, wzajemnych rozliczeń między stronami, stosunków prawnych między stronami;

3/ naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 65 § 2 k.c. poprzez błędną jego wykładnię polegającą na uznaniu, że istotna jest dosłowna treść umowy nie zaś cel i zgodny zamiar stron i w efekcie przyjęcie, że powód zgodnie z zapisami umowy nie mógł wystawić faktury VAT dnia 23 maja 2016 roku i tym samym domagać się należności dochodzonej pozwem od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, podczas gdy po stronie powoda istniało generalnie uprawnienie do wykonywania praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o:

1/ zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 4.489,62 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 7 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;

2/ zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego przez pełnomocnika będącego adwokatem według norm przepisanych, za obie instancje (apelacja – k. 109-114).

W odpowiedzi na apelację powoda pozwana spółka wniosła o jej oddalenie w całości jako oczywiście bezzasadnej oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu za postępowanie przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych (odpowiedź na apelację – k. 139-141).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Przedmiotowa sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym uregulowanym w art. 505¹ k.p.c. - art. 505¹⁴ k.p.c.

W postępowaniu uproszczonym, jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 505¹³ § 2 k.p.c.). W postępowaniu tym apelację można oprzeć na dwóch wskazanych w przepisie art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. podstawach: naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

W świetle stanowiska Sądu Najwyższego apelacja w postępowaniu uproszczonym ma charakter apelacji ograniczonej (por. stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 31 stycznia 2008 roku, III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55, mającej moc zasady prawnej). Oznacza to, że jej celem jest kontrola wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji (z punktu widzenia jego zgodności z materiałem procesowym pozostającym w dyspozycji sądu orzekającego) w granicach wyznaczonych przez treść zarzutów apelacji.

Apelacja strony powodowej jest niezasadna.

Sąd Okręgowy podziela argumentację faktyczną i prawną Sądu Rejonowego, a dokonane ustalenia przyjmuje za własne.

Strona powodowa, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, zarzuca Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 k.p.c. Jednakże § 2 tego przepisu dotyczy sytuacji odmowy przedstawienia przez stronę dowodu, która w sprawie nie miała miejsca. Sąd Okręgowy odniósł zatem wskazany w apelacji zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. do § 1 tego przepisu.

Wskazać należy, iż w apelacji skarżący zarzuca Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną nie swobodną ocenę dowodów polegającą na pominięciu przedłożonej w toku niniejszej sprawy korespondencji mailowej między stronami, w szczególności zaś treści korespondencji z dnia 4 sierpnia 2016 roku, w której wskazano rzeczywisty obraz stosunku łączącego strony, z uwzględnieniem roli jaką powoda pełnił w toku realizacji zobowiązania wynikającego z przedmiotowej umowy oraz wskazania dwóch spółek terenowych, które były uprawnione (wbrew twierdzeniom treści uzasadnienia wyroku Sądu I instancji) do odbioru jedynie części świadczenia, nie były zaś podmiotami, które w ramach umowy przejęły prawa i obowiązki powoda.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Reguły swobodnej oceny dowodów są w minimalnym tylko stopniu sformalizowane („na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”). Ocena dowodów polega na poddaniu ich analizie według określonych kryteriów i wyraża się w porównaniu wyników postępowania dowodowego z przedmiotem postępowania dowodowego.

Sąd I instancji nie naruszył dyspozycji przepisu art. 233 § 1 k.p.c., a ze zgromadzonego materiału dowodowego wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym. Zatem ocena ta nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i jako taka musi się ostać. Należy podnieść, że tylko w wypadku, gdy brak jest logiki w powiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo – wbrew zasadom doświadczenia życiowego – nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. m. in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2005 roku, sygn. akt I ACa 513/05, LEX nr 186115).

Strona apelująca uchybień takich, jak powyższe, nie wykazała.

Z niewadliwych i niekwestionowanych ustaleń Sądu Rejonowego wynikało, że w dniu 1 listopada 2012 roku strony zawarły umowę o współpracy nr (...). W § 6 ust. 1. 1. postanowiono, że (...) zapłaci na rzecz klienta kwartalne wynagrodzenie stanowiące równowartość 1 % uzyskanego obrotu netto od wszystkich produktów (...) opisanych w § 3 ust. 1 niniejszej umowy sprzedawanych przez (...) do placówek klienta, w zamian za usługę polegającą na utrzymywaniu standardów merchandisingowych w odniesieniu do produktów znajdujących się w lodówkach

standardowych (...), znajdujących się w sklepach uczestników sieci. W § 6 ust. 2. 1. ustalono, że (...) zapłaci na rzecz niżej wymienionych podmiotów kwartalne wynagrodzenie stanowiące równowartość 2 % uzyskanego obrotu netto wszystkich produktów (...) opisanych w § 3 ust. 1 niniejszej umowy, sprzedawanych przez (...) do lokali handlowych Uczestników Sieci w ramach obowiązującej Umowy, w zamian za usługę polegającą na udostępnieniu dodatkowych, Stałych Miejsc Ekspozycyjnych we wszystkich obiektach handlowych Sieci, według załącznika nr 4 a do niniejszej Umowy. Z § 6 ust. 2. 3. wynika, że wynagrodzenie zostanie uregulowane na podstawie faktury VAT wystawionej przez: w zakresie uregulowanym umową o współpracy Oddział (...) reprezentować będzie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ul. (...), (...)-(...) Ł., NIP (...) Nr Konta bankowego: (...) przejmując na siebie wszelkie prawa i obowiązki z tej umowy wynikające. W pozostałej części tego paragrafu wymieniono jeszcze inne Oddziały, co nie ma związku z niniejszym procesem.

Prawidłowo zatem Sąd Rejonowy przyjął, iż zapisy umowy nie pozostawiają wątpliwości, który Oddział z danego terenu był uprawniony do wystawienia faktury VAT i uzyskania wynagrodzenia za usługi dodatkowe. Nie zmienia tego faktu zawarcie aneksu nr (...) do umowy, którym został zmieniony § 6 pkt 2. 3. bowiem zmiana dotyczyła m. in. siedziby spółki (...) z ul. (...) na ul. (...) oraz nr konta bankowego. Jednakże podmiot obowiązany do wystawienia faktury VAT i uzyskania wynagrodzenia nie uległ zmianie.

W celu rozstrzygnięcia wątpliwości Sąd I instancji wyjaśnił, na podstawie którego punktu umowy powodowa spółka dochodzi wynagrodzenia, czy jest to wynagrodzenie objęte zapisem § 6 ust. 1. 1. czy § 6 ust. 2. 1., bowiem faktura VAT nie określała jakiego wynagrodzenia dotyczy żądanie, wskazując, iż jest ono z tytułu pośrednictwa handlowego (faktura VAT – k. 34). Z noty informacyjnej złożonej do akt na k. 63 wynika, że faktura VAT dotycząca należności objętej pozwem dotyczy dodatkowej ekspozycji czyli wynagrodzenia objętego § 6 pkt 2. 1. umowy. Wątpliwość ta została także rozwiana przez pełnomocnika powoda, który potwierdził, iż dochodzone wynagrodzenia dotyczy zapisu zawartego w § 6 pkt. 2. 1. (pismo – k. 75).

Zatem w tych okolicznościach nie sposób przyjąć, by uprawnienie do wystawienia faktury VAT co do terenu (...) przysługiwało spółce powodowej. Na powódce bowiem spoczywał ciężar udowodnienia tego faktu, albowiem to ona wywodziła z tego tytułu skutki prawne w postaci dochodzonego roszczenia (art. 6 k.c.). W tych okolicznościach Sąd Rejonowy zasadnie uznał, iż zasadność dochodzonego roszczenia nie została przez powódkę udowodniona.

Wskazać należy, iż umowa o współpracy została podpisana przez obie strony, które są przedsiębiorcami. Zatem do ich działań należy przykładać podwyższoną miarę staranności. Ta podwyższona miara dotyczy także zawierania przez przedsiębiorcę umów i prowadzi do wniosku, że w każdym przypadku treść umowy stwierdzonej pismem odpowiada rzeczywistej woli strony, która jako podmiot profesjonalny, winna nadto zdawać sobie sprawę ze skutków prawnych podejmowanych czynności (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 kwietnia 2006 roku, I ACa 2213/05, Lex nr 196076). Wobec tego należało uznać, iż skoro jako profesjonalni przedsiębiorcy strony zawarły w umowie takie postanowienia, to były one wiążące dla obu stron i nie było podstaw do negocjowania ich przez którąkolwiek ze nich.

Zatem prawidłowo Sąd Rejonowy przyjął, iż powódka nie sprostала ciężarowi udowodnienia dochodzonego roszczenia zgodnie z art. 6 k.c. albowiem w postępowaniu przed Sądem I instancji nie wskazała umowy, na podstawie której byłaby uprawniona do wystawiania faktur VAT tytułem wynagrodzenia objętego zapisami umowy z § 6 ust. 2. 1.

W świetle powyższych rozważań nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego powoda o przesłuchanie Prezesa (...) Pani E. W. zawartego w piśmie procesowym z dnia 6 listopada 2017 roku, podtrzymanego w toku rozprawy w dniu 23 maja 2018 roku, co doprowadziło do zaniechania okoliczności sprawy istotnych dla jej rozstrzygnięcia, w szczególności zaś w zakresie roli powoda, jaką pełnił w toku realizacji zobowiązania wynikającego z przedmiotowej umowy, obowiązków stron, wzajemnych rozliczeń między stronami, stosunków prawnych między stronami.

Sąd Okręgowy uznał, iż prawidłowo Sąd I instancji przyjął, że fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały wyjaśnione w dostatecznym zakresie, a przesłuchanie E. W. wiązałoby się dodatkowo z przedłużeniem postępowania, co w sytuacji wyjaśnienia wszystkich faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy było zbędne. Tym bardziej, że

przesłuchanie strony na okoliczności wskazane przez stronę powodową stanowiłoby w istocie przeprowadzenie dowodu ponad osnowę dokumentu – umowy o współpracy.

Nie ma racji skarżąca, gdy czyni zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 65 § 2 k.c. poprzez błędną jego wykładnię polegającą na uznaniu, że istotna jest dosłowna treść umowy nie zaś cel i zgodny zamiar stron i w efekcie przyjęcie, że powód zgodnie z zapisami umowy nie mógł wystawić faktury VAT dnia 23 maja 2016 roku i tym samym domagać się należności dochodzonej pozwem od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, podczas gdy po stronie powoda istniało generalnie uprawnienie do wykonywania praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy.

Wskazać należy, iż umowa o współpracy stron była zawierana przez podmioty profesjonalne. Wobec tego opieranie się tylko na badaniu zgodnego zamiaru stron, odmiennego co do istotnych postanowień umowy stałoby w sprzeczności z treścią art. 353¹ k.c. Tym bardziej, że strony umowy dokonywały w trakcie obowiązywania umowy wielokrotnych zmian w postaci zawierania aneksów do umowy. Zatem nic nie stało na przeszkodzie, aby ustanowić podmiotem uprawnionym do wystawiania faktur VAT na terenie województwa (...) powodową spółkę. Z treści zapisu nie wynika, iż postanowienie zawarte w § 6 pkt 2. 3. uprawniało powodową spółkę do każdorazowego wyboru podmiotów reprezentujących (...) w zakresie objętym umowa.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł żadnych uchybień kwestionowanego wyroku, które winny być uwzględnione w toku kontroli instancyjnej z urzędu.

W tym stanie rzeczy, wobec bezzasadności wskazanych zarzutów sformułowanych przez apelującego Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od powódki na rzecz pozwanej kwotę 450 zł stanowiącą wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej spółki będącego radcą prawnym ustalone zgodnie z § 2 pkt 3 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. j. z dnia 3 stycznia 2018 roku, Dz. U. z 2018 roku, poz. 265 z późn. zm.).

Jolanta Jachowicz